

Izvještaj o radu **Mreže mladih Hrvatske** za **2015.** godinu

Drage čitateljice i čitatelji,

ovaj dokument, kao što mu i sam naziv govori, trebao bi vas uputiti u rad Mreže mladih Hrvatske u 2015. godini. Iza MMH još je jedna godina intenzivnog zagovaračkog rada i brojnih aktivnosti. U izvještaju možete pronaći sve pojedinosti o aktivnostima koje smo provodile i provodili u protekloj godini.

Ipak, smisao ovog izvještaja nije samo u ispunjavanju formalne obaveze izvještavanja o radu MMH u prošloj godini. Ovim izvještajem želimo zaokružiti proteklu godinu i cijelovito prikazati na kojim je temama i aktivnostima Mreža radila u 2015.

U 2015. godinu ušli smo, kao i u svaku dosad, s velikim ciljevima, ali i značajnim promjenama na samom početku godine. Prije svega, bila je to godina organizacijskih promjena - kako u Upravnom odboru, tako i u operativnom timu MMH. Osim promjena u vodstvu, oba tima osnažena su novim osobama, koje su kroz 2015. godinu postale važan dio organizacije.

U godini za nama, Mreža je nastavila graditi svoj kritički odnos prema politikama koje se tiču mladih osoba. MMH je nastavila jačati svoje zagovaračko djelovanje u sva svoja tri organizacijska programa - Prava mladih, Rad s mladima i Politike za mlađe. Sa zadovoljstvom možemo zaključiti kako se povećava krug aktera s kojima organizacija surađuje, otvarajući pritom teme kojima se prethodno nije bavila i otkrivajući nove mogućnosti suradnje.

Naposljetu, želimo zahvaliti svima koji su doprinijeli da do ovog izvještaja dođe. Ne samo operativnom timu Mreže i članicama/ovima njezinog Upravnog odbora, već i svim organizacijama - članicama te svim Mrežnim suradničkim organizacijama i prijateljima/icama.

Nadamo se da će vam ovaj izvještaj pružiti dobar uvid u naš rad tijekom 2015. godine!

*U ime MMH,
Karlo Kralj, predsjednik i Nikola Buković, glavni tajnik.*

PROGRAMSKI RAZVOJ

U 2015. godini, MMH se u radu nastavila oslanjati na **postojeću programsku strukturu** od tri programa: **Politike za mlade, Prava mladih i Rad s mladima**. Gledajući u cjelini: 2015. godinu su, u kontekstu programskog razvoja, obilježile dvije stvari. Prva je **propulzivan razvoj programa Rad s mladima** te njegovo sve jače povezivanje s programom Politike za mlade, prvenstveno u sferi zagovaračkih aktivnosti. Drugi značajan iskorak je intenzivna provedba strateškog cilja vezanog uz **unutarnji organizacijski razvoj**. Revizijom Strateškog plana MMH, u koji je (između ostalih) uključeno i članstvo na zadnjoj redovnoj sjednici Skupštine održanoj u Rijeci krajem ožujka 2014., stvoreni su uvjeti za intenzivniji rad na unaprjeđenju niza internih procedura i praksi, kao i dodatno osnaživanje kapaciteta užeg tima. Pritom valja jasno naglasiti kako se o tim pitanjima vodilo računa i prethodnih godina, no kako je tek interno organizacijsko preslagivanje omogućilo ovakav tip iskoraka za koji vjerujemo da će donijeti opipljive učinke. Ova pitanja se detaljnije razložena u sekciji koja se bavi unutarnjim organizacijskim razvojem.

Ovu godinu su također obilježile krupne **kadrovske promjene**. Od početka godine do kraja travnja, **Upravni odbor MMH** je djelovao u sljedećem sastavu: Marko Boko (predsjednik), Sven Janovski (potpredsjednik), Marijana Rimanić, Boris Vujnović i Karlo Kralj. Od početka travnja, Upravni odbor MMH djeluje u sljedećem sastavu: Karlo Kralj (predsjednik), Sven Janovski (potpredsjednik), Dunja Kučinac, Gabrijela Martić i Ria Bilić.

Najznačajnije promjene na razini operativnog tima dogodile su se na razini **koordinatora/ice organizacije**, točnije pozicije glavnog/e tajnika/ice. Slijedom evaluacije organizacijskog rada u 2014. i revizije strateškog plana, ta pozicija je razdvojena na dvije. Točnije, funkcija glavnog tajnika je rasterećena uvođenjem radnog mjeseta voditeljice finansijskog i administrativnog poslovanja, zasad na pola radnog vremena.

Funkciju glavne tajnice u periodu od 1.1. do 30.4. je obavljala Mirela Travar. Glavnim tajnikom od 1.5. postaje Nikola Buković.

Od svibnja, na poziciju **voditeljice financijskog i administrativnog poslovanja** zaposlena je Lidija Đukes.

Aktivnostima programa **Politike za mlade** je koordinirala Petra Pekica, **Rada s mladima** Anamarija Sočo. Aktivnostima programa **Prava mladih** je u prvoj polovici godine koordinirala Monika Pažur, a u drugoj polovici ju je mijenjao Marin Živković, koji je u prvom dijelu godine radio na poziciji voditelja projekta i suradnika na tom programu.

Od veljače je na stručno osposobljavanje na programu Politike za mlade primljen Nikola Bajai. Od ožujka se na programu Prava mladih stručno osposobljavao Tomislav Kevo. S njim je u studenom sklopljen ugovor o radu te je zaposlen na poziciji voditelja projekata i suradnika na programu Prava mladih.

Kao odgovor na potrebe nastale odobravanjem novih projektnih potpora i nakon provedenog javnog natječaja, sredinom studenog na poziciji stručne suradnice na programu Rad s mladima zaposlena je Antonija Bračulj.

Ankica Milić, suvoditeljica Prava mladih je tijekom 2015. koristila porodiljni dopust. Njezin radni odnos u Mreži je formalno priveden kraju sredinom prosinca.

Graziella Bokor je nastavila mijenjati Željku Lukešić u periodu njezina porodiljnog dopusta na poziciji voditeljice projektnih financija.

Na funkciji financijsko-administrativne asistentice radi Kristina Božina.

Time **operativni tim MMH** 2015. godinu zatvara s **ukupno 11 osoba** zaposlenih putem ugovora o radu te **jednom osobom** s kojom je sklopljen ugovor o stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa.

Slijedi sažet pregled ključnih projektnih aktivnosti provedenih tijekom 2015. godine.

Garancija za sve mlađe

Radi se o [projektu](#) koji je započeo u 2014., no glavnina ključnih aktivnosti se dogodila u 2015. Ovaj projekt primarno je usmjeren kvalitetnijem zapošljavanju mladih koji izlaze iz sustava alternativne skrbi, što obuhvaća mlađe iz domova za djecu bez odgovarajuće obiteljske skrbi, odgojno-obrazovnih ustanova/domova te udomiteljskih obitelji. Projekt se provodi u partnerstvu s organizacijama članicama MMH koje imaju iskustvo rada s tom ciljnom grupom, a to su: **SOS Dječje selo Hrvatska, Udruga Igra i Centar za mlađe Zaprešić**. Ništa manje važan projektni partner u provedbi ovog projekta je i **Nacionalno vijeće mlađih Austrije**, zemlje koja kontinuirano pokazuje impresivne rezultate u zapošljavanju mlađih, što uključuje i one iz rizičnih skupina. U sklopu projekta smo surađivali i s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje te Savezom samostalnih sindikata Hrvatske.

Od **ključnih aktivnosti** valja izdvojiti međunarodnu radionicu „[Učinkovite policy intervencije – Garancija za mlađe \(iz alternativne skrbi\)](#)“ koja je održana početkom veljače u Zagrebu. U sklopu međunarodne radionice koja je okupljala znanstvenike i praktičare iz većeg broja zemalja, predstavljeni su po prvi puta i rezultati međunarodnog mapiranja [dobrih praksi zapošljavanja mlađih iz alternativne skrbi](#) koje je u suradnji s MMH provelo Nacionalno vijeće

mladih Austrije. Isti dokument je predstavljen i na [okruglom stolu](#) održanom u ožujku, u Kući Europe. Tom prilikom je predstavljen i [istraživački izvještaj](#) koji sažima rezultate istraživanja o provedbi mjera aktivne politike zapošljavanja među mladima iz alternativne skrbi.

Projekt je uključivao iznimno intenzivno lobiranje i zagovaranje u kojem su, uz MMH, sudjelovali svi projektni partneri iz Hrvatske. Tako su rezultati projekta, skupa s ključnim preporukama, predstavljeni na sjednici **Savjeta za provedbu Garancije za mlađe**, gdje je razmatrana mogućnost intervencije u postojeći [Plan provedbe](#) kako bi se osnažila potpora mladima iz alternativne skrbi.

Projekt je priveden kraju [završnom konferencijom](#) koja je održana početkom srpnja u Opatiji. Formalni završetak ovog projekta nije značio završetak našeg bavljenja ovom temom. Kao što će biti vidljivo u nastavku izvještaja, rad s mladima iz alternativne skrbi integriran je u aktivnosti trogodišnjeg programa „Pronađena generacija“, a MMH je u suradnji s partnerima iz ovog projekta, ali i drugim dionicima poput **Rehabilitacijskog centra za stres i traumu** te **Autonomnog centra Čakovec**, krajem godine razvila prijedloge konkretnih mjera za zapošljavanje mladih iz alternativne skrbi. Mjere su upućene na razmatranje Ministarstvu rada i mirovinskog sustava te Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, što znači samo jednu stvar: posao je daleko od gotovog. O ovoj temi će nesumnjivo biti riječi i u izvještaju o radu za 2016.

Prema punim potencijalima – Volontiranje osnažuje ljude i zajednice

Ovo je [drugi strateški projekt](#) čija je provedba, premda je započela 2014., obilježila ovu godinu. Mreža jest bila nositelj ovog projekta, no iznimno važnu ulogu u njegovoj provedbi su imali projektni partneri: **Volonterski centar Zagreb** te **Sveučilište u Rijeci**.

U jednostavnim crtama, ideja ovog projekta je bila osnažiti kapacitete organizacija mladih za volonterstvo, ali i za rad s mladima. U tu svrhu je poseban naglasak stavljen na edukaciju. Tako izdvajamo sljedeće edukativne aktivnosti:

- dva treninga za organizacije mladih o menadžmentu volontera,
- dva treninga za organizacije mladih o radu s mladima (uvod u rad s mladima i rad s mladima iz marginaliziranih skupina),
- dva *online* treninga na teme menadžmenta volontera i rada s mladima.

Kao posebno važne **rezultate** ovog projekta izdvajamo **dva priručnika**. Procesom izrade prvog [priručnika](#) je koordinirao Volonterski centar Zagreb, a on predstavlja praktičan te primjerima bogat vodič za vođenje volontera i volonterskih programa. Drugi [priručnik](#) predstavlja prvu sveobuhvatnu sistematizaciju teorijskih ishodišta rada s mladima u Hrvatskoj, pregled hrvatske prakse, kao i refleksije na europski okvir. Vjerujemo da će ta

publikacija predstavljati nezaobilaznu početnicu za sve one koje zanima razvoj rada s mladima u Hrvatskoj.

U okviru projekta, u suradnju s projektnim partnerima i Hrvatskom mrežom volonterskih centara, tijekom svibnja provedena je jednomjesečna **kampanja** koja je imala za cilj promociju volontiranja među mladima. Izrađeni su atraktivni promotivni materijali namijenjeni (potencijalnim) organizatorima volontiranja, a kampanja je bila osobito usmjerena medijima. Ovo su neki od pokazatelji dosega kampanje:

- 435 medijskih objava u 186 medija u Hrvatskoj; 89 oglasnih površina u osnovnim školama u Zagrebu; 200 oglasnih površina u tramvajima u Zagrebu; puštanje promotivnog spota prije svake projekcije u Cineplexx kinima,
- PR učinak kampanje procijenjen je na 2.455.731,00 kn.

Glavni dio kampanje bila je **manifestacija Hrvatska volontira** kojom se na nacionalnoj razini nastoji mobilizirati velik broj organizatora volontiranja i volontera kako bi se istaknuo ogroman značaj volontiranja za razvoj suvremenog demokratskog društva te kako bi, kroz različite javne akcije, u svojim zajednicama promovirali volontiranje. Prošlogodišnja manifestacija održana je od 18. do 23. svibnja, a okupila je 158 organizatora volontiranja koji su u oko 60 gradova proveli 237 volonterskih aktivnosti. Ukupno 3.196 volontera poklonilo je 13.751 volonterskih sati svojim zajednicama.

Posljednja aktivnost ovog projekta, povezana s prethodno opisanom kampanjom, tiče se izrade i promocije Povelje o priznavanju kompetencija stečenih volontiranjem. Osim izrade samog dokumenta i mrežne stranice, projektni tim je dokument intenzivno promovirao poslodavcima. Plodove tog rada smo ubrali na završnoj konferenciji održanoj u prostorijama **Hrvatske udruge poslodavaca** početkom rujna, gdje su Povelju potpisali predstavnici 20-ak vodećih hrvatskih kompanija, većeg broja nevladinih organizacija, ali i Grada Zagreba. Povelja je i dalje otvorena za potpisivanje, a projektni partneri nastavljaju s njezinom promocijom i nakon formalnog dovršetka projektnih aktivnosti.

Bolje strategije za mlade, mladi za bolje strategije

Ovaj projekt predstavlja odgovor na dugogodišnje nezadovoljstvo većeg broja članica **Europskog foruma mladih** kvalitetom i učinkovitošću strategija za mlade, posebice onih koje se provode na nacionalnoj i lokalnoj razini. Vođena tom idejom, Mreža je u projektni konzorcij okupila vijeća mladih iz **Austrije, Bugarske, Cipra, Italije, Slovenije i Rumunjske**, kao i istraživačku organizaciju iz Walesa pod nazivom **People and Work Unit**, koja je dodatno osnažena jednim od vodećih europskih istraživača u području mladih, Howardom Williamsonom.

Ideja je kroz ovaj projekt utjecati na način kako vodeća platforma za mlade, Europski forum mladih, pristupa strategijama za mlade te samim tim doprinosi razvoju njihovih standarda. Partneri su se obvezali kroz ovaj projekt razviti jasne smjernice kako strategije za mlade trebaju izgledati, s kojom svrhom se donose te kakva treba biti uloga mladih u različitim fazama životnog ciklusa. Cilj je osigurati da te preporuke budu uvrštene u službene

dokumente Europskog foruma mladih, koje će usvojiti Vijeće članica, čime postaju obvezujući za budući rad ove međunarodne platforme.

Od aktivnosti u 2015., izdvajamo pripremu i provedbu **istraživanja** koje je People and Work Unit proveo među članicama Europskog foruma mladih. U izradu istraživačkih instrumenata uključeni su svi projektni partneri, a naročito ističemo intenzivnu suradnju MMH i velškog partnera zaduženog za ovu aktivnost. U studenom je održan i [trening](#) za predstavnike svih partnerskih organizacija koji je za cilj imao osnažiti kapacitete partnerskog tima za zagovarački proces unutar Europskog foruma mladih, ali i korištenje projektnih rezultata na nacionalnoj razini.

Krajem 2015. došlo je do značajnog povezivanja aktivnosti ovog projekta sa zagovaračkim aktivnostima koje se provode u sklopu programa Politike za mlade: tu u prvom redu mislimo na sudjelovanje predsjednika MMH Karla Kralja u **Stručnoj radnoj skupini Europskog foruma mladih za politike za mlade** o čemu će biti više riječi u pripadnoj sekciji ovog izvještaja. Možemo reći kako iz vizure ovog projekta razvoj situacije izgleda dosta obećavajuće!

Strukturirani dijalog

U 2015. nastavljamo koordinirati radom Nacionalne radne skupine za strukturirani dijalog. U skupini su, pored Mreže, predstavnici **Zajednice informativnih centara za mlađe**, predstavnici **Agencije za mobilnost i programe Europske unije** te predstavnici **Ministarstva socijalne politike i mladih**.

Tema ovog ciklusa strukturiranog dijaloga s mladima je **politička participacija mladih**.

U sklopu procesa strukturiranog dijaloga, Mreža mladih Hrvatske je, u suradnji s Nacionalnom radnom skupinom za strukturirani dijalog, okupila dvjestotinjak mladih iz čitave Hrvatske na [konferenciji održanoj u Zagrebu 24. veljače](#). Mladi su imali priliku razgovarati o preprekama za aktivno sudjelovanje u političkom životu, a konferenciji su prisustvovali brojni uzvanici iz političkog života i nevladinog sektora. Konzultacijska konferencija "**Tko te pita? EU pita**", na kojoj su sudjelovali pomoćnik ministricе socijalne politike i mladih Hrvoje Sadarić, Marko Boko, predsjednik Mreže mladih Hrvatske i Anamarija Sočo, u ime Nacionalne radne skupine za strukturirani dijalog, predstavili su proces sudjelovanja mladih u kreiranju politika Europske unije. Danijela Širinić s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu i Antonia Kuzmanić iz Savjeta mladih Grada Splita održale su izlaganja

na temu sudjelovanja mladih u politici te ponudile nekoliko pristupa koji objašnjavaju nezainteresiranost mladih za političke procese. Nakon izlaganja, održana je debata i rasprava na temu "Sudjeluju li mladi dovoljno u donošenju odluka?", a potom je na tu temu uslijedio niz radionica u skupinama te predstavljanje rezultata radionica.

Izdvajamo i **sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji o strukturiranom dijalogu**, održanoj u Rigi od 23. do 26. ožujka, u sklopu latvijskog predsjedavanja Europskom unijom. Na toj su konferenciji, kroz interaktivni proces između mladih i predstavnika vlasti, usuglašavane preporuke usmjerenе unaprjeđenju političke participacije mladih na razini EU. Te preporuke se ponovno konzultiraju na razini država članica, nakon čega postaju osnova za izradu finalnog dokumenta (ovog) ciklusa strukturiranog dijaloga: zajedničke rezolucije Vijeća ministara zaduženih za mlađe. Hrvatsku delegaciju su, uz Anamariju Sočo iz MMH, činili predstavnici resornog Ministarstva socijalne politike i mladih, Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu te jedna mlada osoba, aktivno uključena u provedbu samih konzultacija na terenu.

8. svibnja 2015. održan je sastanak lokalnih koordinatora za provedbu Strukturiranog dijaloga u Hrvatskoj. Na sastanku su provedene konzultacije o preporukama koje su usuglašene na konferenciji u Rigi te je dogovorena provedba lokalnih konzultacija.

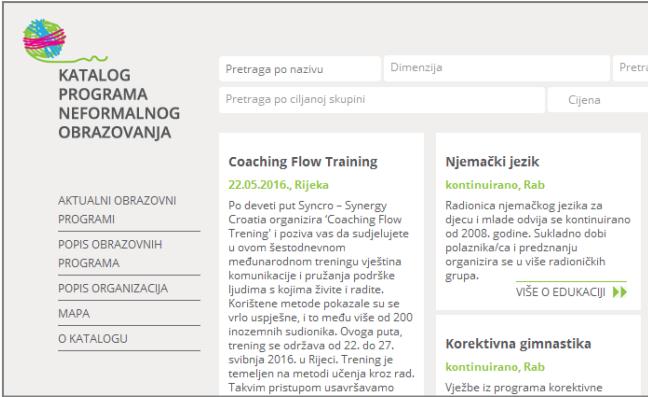
U lipnju smo izradili [izvještaj](#) koji je obuhvatio konzultacije s mladima i donosiocima odluka na lokalnoj i regionalnoj razini te s relevantnim osobama iz ministarstava i saborskih odbora na aktualnu temu strukturiranog dijaloga. Sveukupno je provedeno 16 konzultacija s različitim akterima. Održana su 3 konzultativna sastanka na lokalnoj razini. 4 konzultativna sastanka su proveli regionalni info centri. 4 konzultativna sastanka su proveli pripadnici Nacionalne radne skupine za strukturirani dijalog i to s donosiocima odluka iz Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva uprave, Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta te s članovima saborskog Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav.

U rujnu, dvoje predstavnika Mreže je bilo dio delegacije koja je sudjelovala na **konferenciji u Luksemburgu**. Cilj konferencije je bio revidirati preporuke iz Rige i napraviti priručnik za provedbu preporuka.

13. listopada, u organizaciji Nacionalne radne skupine za strukturirani dijalog, organizirana je [konferencija](#): „Mladi na tržištu rada – Što smo napravili? Vrijeme je da podvučemo crtu“. Konferencija je okupila preko stotinu sudionika. Na konferenciji su, uz moderaciju Ante Martića, govorili: Morana Makovec, voditeljica Službe za mlađe, Irena Bačelić, načelnica Sektora za analitiku tržišta rada, Marin Živković iz Mreže mladih Hrvatske, Svjetlana Marijon iz Zajednice informativnih centara za mlađe u Hrvatskoj te Teodor Petričević iz Autonomnog centra – ACT. Ideja je bila rekapitulirati trenutni položaj mladih na tržištu rada te se osvrnuti na provedbu preporuka iz prethodnog ciklusa strukturiranog dijaloga koji je bio usmjeren upravo na tu temu.

U studenom smo također organizirali drugi ciklus treninga za lokalne koordinatorе strukturiranog dijaloga u Donjoj Stubici. Uz lokalne koordinatorе koji su sličan trening (također u Donjoj Stubici) prošli u studenom 2014., polako se stvara kritična masa organizacija i pojedinki koje mogu kvalitetno provoditi strukturirani dijalog i na taj način poboljšati kvalitetu participacije mladih u političkom životu.

Katalog programa neformalnog obrazovanja

The screenshot shows the homepage of the 'Katalog Programa Neformalnog Obrazovanja'. The header features the MMH logo and the title 'KATALOG PROGRAMA NEFORMALNOG OBRAZOVANJA'. Below the header is a sidebar with links to 'AKTUALNI OBRAZOVNI PROGRAMI', 'POPIS OBRAZOVNIH PROGRAMA', 'POPIS ORGANIZACIJA', 'MAPA', and 'O KATALOGU'. The main content area includes search fields for 'Pretraga po nazivu', 'Dimenzija', 'Pretraga po ciljanoj skupini', and 'Cijena'. Two program listings are visible: 'Coaching Flow Training' (22.05.2016, Rijeka) and 'Njemački jezik kontinuirano, Rab'. Each listing includes a brief description, the date, location, and a 'Više o Edukaciji' link.

Nastavljamo bez naknade održavati Katalog programa neformalnog obrazovanja koji smo razvili uz potporu Europske unije i Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva tijekom 2014. godine. Katalog se redovito ažurira novim sadržajem, a periodički ga promoviramo kroz aktivnosti na terenu, ali i Info bilten.

Izvještaj u sjeni o eksperimentalnoj provedbi odgoja i obrazovanja za demokratsko građanstvo i ljudska prava

Uz potporu **Zaklade Otvoreno društvo**, nastavljen je proces izrade izvještaja u sjeni provođenja građanskog odgoja i obrazovanja u školama započet u 2014. godini, te je velika većina aktivnosti u sklopu tog istraživačkog projekta izvršena ili je pred završetkom. Cilj projekta je putem istraživanja identificirati preduvjete koji trebaju biti ostvareni da bi se građanski odgoj i obrazovanje kvalitetno integrirao u hrvatski odgojno-obrazovni sustav, utvrditi trenutno stanje provedbe građanskog odgoja i obrazovanja te prikupiti perspektivu ključnih dionika o dosadašnjoj provedbi.

Predviđeno je da će se u školskoj godini 2014./2015., u sklopu izrade izvještaja u sjeni, pratiti i rad institucija koje su zadužene za provođenje građanskog odgoja i obrazovanja, što je i izvršeno kroz desk-research (analiza donesenih zakona i pravilnika u vezi obrazovanja, praćenje rezultata javnih savjetovanja, praćenje obavijesti na web stranicama MZOS-a), kao i kroz obavljanje polu-strukturiranih intervjua s zaposlenicima institucija koje smo prepoznali kao ključne dionike u procesu uvođenja građanskog odgoja i obrazovanja u hrvatske obrazovne institucije. Ova aktivnost se provodi u koordinaciji s GONG-om; koji izrađuje studiju slučaja upravljanja Agencijom za odgoj i obrazovanje. Rezultati te studije slučaja će biti uključeni u naš izvještaj u sjeni. Kompletna izrada izvještaja odvija u sklopu šire suradnje s **GOOD Inicijativom**.

Kvantitativna istraživačka dionica se odvija putem anketnih upitnika koje je među učenicima i nastavnicima diseminirao Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO). Tom anketom analizirana je kultura škole i eventualne promjene nastale pod utjecajem građanskog odgoja i obrazovanja kod učenika, dok je kod nastavnika poseban naglasak stavljen na pitanje podrške koju dobivaju/trebaju od odgovornih tijela.

Rezultati projekta će biti predstavljeni na jednom od javnih događanja kroz **2016.** godinu.

Kampanja „Naučimo biti veliki“ i GOOD Inicijativa

Unatoč nepovoljnem raspletu događaja koji je doveo do zaustavljanja uvođenja GOO-a sukladno modelu provedbe razvijenom kroz Mrežin projekt „[Novo doba ljudskih prava i demokracije u hrvatskim školama](#)“, te prelazak na bitno manje ambiciozan (i adekvatan) model provedbe, GOOD Inicijativa u čijem radu sudjeluje MMH nije sjedila prekriženih ruku. Anticipirajući mogućnosti koje otvara provedba Cjelovite kurikularne reforme, Inicijativa je, osiguravši prethodno potporu Zaklade otvoreno društvo te Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva (kroz tematske fondove u sklopu programa „Demokratizacija 2.0.“), započela intenzivno djelovanje na terenu. Tu u prvom redu mislimo na provedbu kampanje „[Naučimo biti veliki](#)“ koja je lansirana upravo na ovogodišnji **Dan mladih (12.8.)** kada je organizirana medijski dobro popraćena [javna akcija „Di su građani?“](#). Mreža tijekom 2015. nastavlja redovito sudjelovati u radu užeg koordinativnog tijela Inicijative (GOOD Koordinacija). Uz redovno sudjelovanje na gotovo svim sastancima i javnim aktivnostima GOOD Inicijative, angažman je bio posebno intenzivan u periodu od listopada do kraja prosinca kad su se uslijed zahtjeva nacionalne kampanje održavali tjedni sastanci GOOD Koordinacije. Ove se aktivnosti podjednakim intenzitetom počinju prelivati u 2016.

Youth creates

MMH je krajem 2015. godine ušla u partnerstvo na *Erasmus+* KA2 projektu sa **Slovenskim nacionalnim vijećem mladih** (*Mladinski svet Slovenije - MSS*). Projekt se bavi obrazovanjem za društveno poduzetništvo te teži sistematizaciji dosadašnje prakse u Hrvatskoj, Sloveniji i Rumunjskoj, uz mapiranje dobrih praksi.

Pronađena generacija: podrška kvalitetnom zapošljavanju mladih u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

Iznimno važan iskorak za Mrežino bavljenje pitanjem zapošljavanja mladih predstavlja trogodišnja potpora koju od jeseni 2015. primamo od Ministarstva socijalne politike i mladih, a koju skraćeno nazivamo „**Pronađena generacija**“. Programsku potporu provodimo u partnerstvu s našom organizacijom članicom **Autonomni centar Čakovec** te većim brojem suradnika: Europskim forumom mladih, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Savezom samostalnih sindikata Hrvatske, Udrugom Igra te SOS Dječjim selom Hrvatska. Ova potpora nam omogućava integraciju te dodatni razvoj postojećeg organizacijskog rada na temi zapošljavanja mladih, a obuhvaća četiri skupine aktivnosti: educiranje, zagovaranje, informiranje djelovanje na međunarodnoj razini.

U sklopu edukativnih aktivnosti, u prvom redu ćemo (temeljem rezultata projekta „Garancija za sve mlađe“) provoditi **edukacije o mogućnostima zapošljavanja mladih koji izlaze iz sustava alternativne skrbi**. Također ćemo jednom godišnje provoditi aktivnosti umrežavanja udruga mladih i za mlađe koje žele razvijati kvalitetne projekte usmjerene zapošljavanju mladih, s posebnim naglaskom za one financirane iz sredstava Europskog socijalnog fonda. Zagovaranje uz već postojeći intenzivan (i dosad uglavnom volonterski) rad koji se svodio na sudjelovanje u brojnim radnim skupinama, praćenje provedbe strateških dokumenata, javna reagiranja i akcije; biva obogaćeno kvartalnim izvještajima o

položaju mladih na tržištu rada, koje će biti diseminirano putem redovnih MMH kanala.

Informiranje se u ovaj sadržaj obogaćuje i intenzivnom suradnjom s Europskim forumom mladih, na način prenošenja bitnih novosti vezanih za europske politike u području zapošljavanja, ali i zagovaračko djelovanja te platforme na međunarodnoj razini. Na koncu, u pogledu međunarodnih aktivnosti otvara se prostor kvalitetnijoj pripremi brojnih izvještaja i reagiranja koja se od MMH očekuju u pogledu zapošljavanja i socijalnog uključivanja mladih od međunarodnih međuvladinih i nevladinih organizacija. Ovaj dio aktivnosti obuhvaća i mogućnost intenzivnije suradnje s SOS Dječjim selom na međunarodnoj razini, kao i sudjelovanje u svim stručnim radnim tijelima Europskog foruma mladih koja se bave zapošljavanjem mladih, s posebnim naglaskom na pitanja kvalitetne provedbe Garancije za mlade.

Tjedan jednakosti

Tjedan jednakosti je aktivnost koju je provodila Mreža mladih u sklopu CMS-ovog projekta "U ime Jednakosti". U pripremi provedbe aktivnosti održana su dva treninga za osnaživanje mladih za borbu protiv diskriminacije s udrugama mladih i za mlade. Sam Tjedan jednakosti se odžao od 13. do 17. travnja u Hrvatskoj u 7 gradova te su udruge mladih, sve članice Mreže, organizirale niz zanimljivih aktivnosti o kojima više možete saznati [ovdje](#).

Društveni putokazi: Internet ljudskih prava

Ovaj projekt smo proveli u partnerstvu s **Fade In-om, Centrom za mlađe Čakovec, Domom za odgoj djece i mlađeži** (Dugave), **Hrabrim telefonom** te **Autonomnim kulturnim centrom ATTACK**. Usmjeren je na osvještavanje, informiranje i obrazovanje o govoru mržnje na Internetu i elektroničkom nasilju, s posebnim naglaskom na populaciju mladih.

U suradnji s partnerima, osmišljeno je i provedeno nekoliko setova aktivnosti. U suradnji s Fade In-om te Domom za odgoj djece i mlađe Zagreb, osmišljen je scenarij te izrađen **edukativni animirani film „Ptica“** koji tematizira problem govora mržnje na internetu. Film je kasnije diseminiran putem interneta te je organizirano nekoliko projekcija u klubovima za mlađe.

Pored animiranog filma, izrađen je i **ciklus podcast emisija „Privedite informirane!“**. Kroz 6 emisija, s stručnjacima i stručnjakinjama iz visokog obrazovanja, svijeta novinarstva i nevladinog sektora, razgovarano je na temu govora mržnje u javnom prostoru i kako ga spriječiti.

U ožujku 2015. u Rijeci je održan i tematski sastanak gdje je 35 udruga mladih i za mlađe iz Hrvatske informirano o negativnim posljedicama govora mržnje na internetu. Na sastanku su usuglašene pozicije za pisanje [pozicijskog dokumenta o govoru mržnje na internetu](#).

Pored ovih setova aktivnosti, kontinuirano se sudjelovalo u aktivnostima nacionalne kampanje „**Dislajkam mržnju – NE govoru mržnje na internetu!**“ te administraciji [službene Facebook stranice kampanje](#) gdje je postavljan informativan i edukativni sadržaj kojim se javnost educirala o kampanji i problemu govora mržnje.

Lokalne priče: put prema ljudskim pravima

Radi se o [projektu](#) odobrenom krajem 2015. kojeg MMH provodi u partnerstvu s **Udrugom MoSt, Nansen dijalog centarom, Udrugom Igra te Centrom za edukaciju, savjetovanje i istraživanje (CESI)**.

Osnovna ideja ovog projekta jest da se putem javnog poziva detektiraju 4 manje, lokalne udruge koje su zainteresirane za **zagovaračko djelovanje u području ljudskih prava**, no za to zasad nemaju kapaciteta. Nakon selekcije, ove 4 udruge prolaze zajedničko osnaživanje koje obuhvaća tri modula, nakon čega ih se „sparuje“ s mentorskom organizacijom: jednim od partnera. Tada stručnjaci iz mentorskih organizacija pomažu korisničkim organizacijama u primjeni stečenih znanja, osnaživanju vlastitog osoblja i volontera te pokretanju prvih zagovaračkih akcija za ljudska prava. MMH je uz izvedbu edukativnih aktivnosti primarno zadužena za umrežavanje korisničkih organizacija s drugim relevantnim organizacijama i inicijativama koje se bave ljudskim pravima na nacionalnoj razini.

Aktivnosti na terenu kreću 2016., a projekt će voditi Tomislav Kevo, s kojim je radi toga raskinut ugovor o stručnom sposobljevanju te sklopljen ugovor o radu.

Studiji o mladima za mlade

Prošle godine upisali smo **5. generaciju polaznika** Studija o mladima za mlade. To je Mrežin obrazovni program koji se razvija i provodi od 2009., a ima za cilj potaknuti mlade na odgovornost u svojoj zajednici te ih osnažiti za rješavanje problema zajednice i uključivanje u sudioničke procese demokracije. Program Studija realizirali smo u partnerstvu s **Volonterskim centrom Osijek** i uz finansijsku podršku Ministarstva socijalne politike i mladih. Polaznici su pohađali tri obrazovna modula na teme rada s mladima, politika za mlade i aktivizma mladih. Uz mentorsku podršku razvili su i proveli individualne planove učenja te su tijekom Studija bili angažirani na praktičnim analitičko-istraživačkim zadacima. Nastavljena je suradnja sa **Sveučilištem u Minnesoti** kroz gostovanje prof. Roholta na trećem obrazovnom modulu.

Projekt "RIDE"

Kraj 2015. obilježila je još jedna dobra vijest, posebno za razvoj programa „Rad s mladima“: u sklopu Erasmus+ programa odobrena je potpora za projekt ["RIDE: Resources for Inclusion, Diversity and Equality"](#). Mreža je na ovom projektu jedan od partnera, uz **Sveučilište u Trnavi (Slovačka)**, **Sveučilište Akdeniz (Turska)** te **udrugu Cesie (Italija)**. Nositelj projekta je **Sveučilište Gloucestershire** iz Ujedinjenog Kraljevstva.

Ideja ovog projekta jest, kroz analitičko-istraživački rad, prikupiti relevantne informacije o tome kako se rad s mladima provodi u zemljama obuhvaćenim ovim projektom, s posebnim naglaskom na mlade iz ranjivih skupina. Naravno, projekt je posebno zainteresiran za primjere dobre prakse. Finalni produkt projekta će biti tzv. RIDE "Toolbox", odnosno praktične smjernice za rad s mladima koje će uključivati razne principe i pristupe u radu s mladima, primjere dobre prakse, specifične izvore koje koriste praktičari u radu s mladima, sveučilišni obrazovni program te trening za osobe koje rade s mladima.

Aktivnosti projekta se intenziviraju 2016., a povlačit će i kadrovsko osnaživanje programa „Rad s mladima“.

Ostala projektna partnerstva

Ovu godinu je obilježio i veći broj projektno-programske partnerstava manjeg obujma, što ih s aspekta strateških ciljeva organizacije nipošto ne čini nevažnim. Našoj članici **Delti iz Rijeke** smo kroz projekt „Spremni za strukturirani dijalog“ financiran iz sredstava programa Erasmus +, pružili potporu u izgradnji mreže suradnika za provedbu ovog tipa aktivnosti. U posljednjem dijelu godine, u sklopu istog programa, odobrena nam je i međunarodna razmjena s irskom organizacijom **Ard Aoibhinn Community Initiatives Ltd.** kojom se uključujemo u razvoj [međunarodne mreže](#) osoba koje provode programe neformalnog obrazovanja s mladima. Kroz isti program smo u osigurali daljnje praćenje aktivnosti povezanih sa suradnjom na prostoru Mediterana i procese u sklopu tzv. Sredozemne unije. Nositelj projekta je **Katalonsko vijeće mladih**, a u 2016. MMH će, kao i niz drugih partnera, sudjelovati u seminaru umrežavanja mladih lidera (planiran za veljaču 2016.) u Barceloni te treningu za trenere na temu borbe protiv rasizma i ksenofobije (planiran za rujan 2016.) u tuniškom gradu Hammametu.

Nadalje, u sklopu projekta „Aktivni mlađi u Međimurju“ kojeg provodi naša **članica Autonomni centar Čakovec**, u Međimurju provodimo edukacije o politici za mlađe, radu s mladima i drugim temama iz organizacijskog djelokruga. Također smo se, slično kao u slučaju GOO-a, uključili u platformu **„Ne damo naše...“** koja je podršku ostvarila kroz tematski fond „Demokratizacija 2.0.“ Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Radi se o platformi usmjerenoj zaštiti javnih i zajedničkih dobara. Jezgro platforme čine organizacije koje su inicirale i uspješno provele [referendumsku inicijativu](#) „Ne damo naše autoceste!“, pritom je proširivši s još nekoliko relevantnih partnera. Zbog nešto sporije dinamike potpisivanja ugovora i rješavanja ostalih administrativnih pitanja negoli je očekivano, 2015. su obilježili tek pripremni sastanci te interna komunikacija. Politička zbivanja ipak daju naslutiti da ovu platformu čeka dosta uzbudljiva 2016. godina.

Centri znanja za društveni razvoj

Na koncu, valja napomenuti kako ovakav intenzivan organizacijski rad koji organski integrira istraživanje, zagovaranje i aktivizam, ne bi bio moguć bez programa Centri znanja za društveni razvoj. Ova potpora je 2012. dodijeljena ukupno 7 organizacija civilnog društva koje su se u područjima strateškog interesa za Nacionalnu zakladu za razvoj civilnog društva istakle kvalitetom rada, naročito u analitičkoj i edukativnoj komponenti. Uz ranije navedene aktivnosti koje spadaju u te kategorije, posebice izdvajamo intenzivno osnaživanje Vijeća učenika Grafičke škole Zagreb. Provedene su 4 radionice s članovima Vijeća učenika, temeljem kojih su razvijene mini-akcije u „režiji“ samih učenika, izvedene uz potporu nastavnika te stručnjakinja iz MMH. Posebnu dodanu vrijednost predstavlja činjenica da je, u suradnji s našom članicom **Blank filmski inkubator**, kompletan proces dokumentiran te pretvoren u edukativni film koji može služiti kao orijentir drugim motiviranim vijećima učenika. Osim toga, dio aktivnosti usmjeren je i nastavnicima te stručnom osoblju škola koje radi s vijećima učenika. Za njih je organizirano stručno osposobljavanje koje je okupilo 10 sudionika i sudionica. Nakon edukacije, oni su aktivno uključeni u izradu priručnika za voditelje vijeća učenika, koji je u kratkom roku postao vrlo traženo pomagalo u osnovnim i srednjim školama.

Kako su svi ovi procesi utjecali na interni razvoj Mreže, možete pročitati u sklopu sljedeće sekcije.

ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

Ovu sekciju izvještaja potrebno je započeti s osvrtom na **volunteerski doprinos** radu Mreže u 2015. On iznosi **2344 sata**, od čega oko 95% (2232 sata) otpada na angažman članova i članica Upravnog odbora. Oni su ove godine održali 6 formalnih sastanaka (zadovoljivši Statutom propisanu obvezu), a tome treba pridodati brojne zasebne sastanke, brifinge, e-mail korespondenciju, sudjelovanje u stručnim radnim tijelima, javno predstavljanje MMH, itd. U novom mandatu Upravni odbor zadržava naglašen fokus na odlučivanju o strateškim pitanjima upravljanja organizacijom, uz nastojanje da se članovi i članice dodatno, po potrebi i operativno, angažiraju na pitanjima koja ih posebno zanimaju. Njihov nesebičan volonterski rad i dalje predstavlja temeljnu okosnicu organizacijskog rada.

Kao što je već i prethodno istaknuto, organizacijski razvoj je u 2015. godini dobio novi zamah uslijed **revizije postojećeg strateškog plana**. Uz facilitaciju iskusne stručnjakinje iz konzultantske kuće **Razbor** (www.razbor.hr) Andrijane Parić, održana su dva sastanka u siječnju i veljači na kojima su sudjelovali svi članovi užeg tima (Upravni odbor i radnici). Ovim sastancima je prethodila intenzivna komunikacija koju je konzultantica provela s nizom aktera zainteresiranih za rad MMH, među ostalim: aktivnim članskim organizacijama, bivšim aktivistima i aktivistkinjama, bliskim suradnicima (fizičkim osobama i organizacijama), ključnim institucijama s kojima organizacija surađuje, kao i donatorima. Posebno intenzivnu pripremu su prošli članovi užeg tima, što je omogućilo da velika većina posla u smislu revizije bude odraćena na samim sastancima, bez potrebe za puno naknadne komunikacije.

Revizija je obuhvaćala nekoliko dimenzija. Organizacijska vizija iz originalnog strateškog plana je zadržana, dok je misija pretrpjela određenu (prvenstveno tehničku) reviziju. Zadržana su i tri već prepoznatljiva organizacijska programa: Politike za mlade, Prava mladih i Rad s mladima. Svih 7 postojećih strateških ciljeva je zadržano i u revidiranoj verziji, no prethodna razrada na prioritete i indikatore zamjenjena je prikladnijim specifičnim ciljevima te aktivnostima koje doprinose njihovoj realizaciji. Odlučeno je da se

aktivnosti ne integriraju u sam strateški plan već da se planiraju na godišnjoj bazi, pri čemu je konzultantica izradila i prikladne tablice koje omogućuju učinkovitu izradu operativnih plana po programima, kao i praćenje njihove provedbe. Također je usuglašeno da se na godišnjoj bazi planiraju i određene horizontalne aktivnosti koje se tiču svih programa ili cjeline organizacijskog razvoja. Za 2015. su to:

- izrada Izborne platforme MMH;
- izrada komunikacijske strategije;
- razrada plana rada trenerske platforme (PlatFormat);
- izrada strategije članstva.

Revidiran strateški plan je predstavljen i konzultiran s članstvom MMH u sklopu Izborne i tematske Skupštine, održane 27. – 29.3. u Rijeci.

Do kraja svibnja izrađeni su operativni planovi za sva tri programa do kraja 2015., kao i poseban operativni program za strateški cilj 7, usmjeren organizacijskom razvoju. Također valja napomenuti kako „stari“ strateški plan za period 2013. – 2017. još uvijek ostaje važeći u dijelovima koji nisu podvrgnuti reviziji, a naročito u svojoj analitičkoj komponenti, koja je prilikom revizije ocijenjena adekvatnom i primjerenom do kraja strateškog perioda.

Snažniji i sustavniji **razvoj kapaciteta užeg tima** bio je jedan od najvažnijih noviteta koji je proizašao iz ove organizacijske intervencije. Edukacije za kompletan tim, ali i pojedine članove i članice, počinju se planirati na godišnjoj bazi. Izdvajamo tek dio najvažnijih internih edukacija provedenih u 2015.

U srpnju je održana dvodnevna radionica (13. - 14. 7.) za uži tim MMH na temu pripreme **projekata u okviru Europskog socijalnog fonda 2014. – 2020. u RH te odgovarajućih programa Unije**. Radionicu je vodila iskusna stručnjakinja Andrijana Parić iz konzultantske kuće Razbor s kojom imamo izrazito pozitivna iskustva u sklopu prethodnih suradnji. Cilj radionice bio je osnaživanje kapaciteta užeg tima MMH (prvenstveno ospozobljavanje novijih članova tima MMH) u području projektnog menadžmenta,

kombiniranjem teorijskog i praktičnog dijela razvijanja relevantnih i kvalitetnih projektnih ideja u kontekstu nadolazećeg razdoblja vezanog za fondove EU. Na radionici je sudjelovalo sveukupno šestero članova užeg tima MMH, a prilikom raspisivanja konkretnih projektnih aplikacija za fondove EU, predviđena je i mentorska podrška za trojicu članova operativnog tima (Nikola Bajai, Marin Živković i Tomislav Kevo).

Slijedom evaluacije organizacijskog rada u 2014., ali i promišljanjima na koje nas je potakla revizija strateškog plana, kao važnu temu smo prepoznali manjak oslanjanja na interne kapacitete u osnaživanju užeg tima. Drugim riječima, shvatili smo da nedovoljno educiramo jedni druge. Prvi korak u mijenjanju takve prakse jest **jednodnevna radionica na temu javnih zajedničkih dobara** koju je za uži tim pripremio i u lipnju proveo potpredsjednik MMH Sven Janovski. On se pritom u prvom redu oslanjao na bogato iskustvo svoje matične organizacije (**Zelena akcija**) snažno usmjerene ovim pitanjima koja počinju zauzimati sve važnije mjesto unutar strateške vizure MMH. Nakon edukacije su dogovoreni i popratni koraci koji bi u konačnici trebali dovesti do razvoja jasnijih smjernica organizacijskog sudjelovanja u aktivnostima usmjerenim zaštiti i upravljanju javnim te zajedničkim dobrima.

Uz projektni menadžment te javna i zajednička dobra, još jedna tema iz područja organizacijskog razvoja ocijenjena je prioritetnom u 2015. Radi se o pitanju **komunikacijske strategije**, što sa sobom automatski povlači potrebu osnaživanja organizacijskih kapaciteta na tom planu. Na tom planu su provedene dvije važne aktivnosti. Prva je izrada same komunikacijske strategije, a za tu svrhu smo početkom godine kontaktirali Biro Radost, servis za komuniciranje s javnošću koji nudi pomoći prilikom razvoja strategije i vođenja odnosa s javnošću. Na izradi komunikacijske strategije smo konkretno surađivali s Vedranom Sunko, s obzirom na njezino bogato iskustvo suradnje s organizacijama civilnog društva. Održano je nekoliko pripremnih sastanaka s ciljem boljeg upoznavanja s organizacijskim radom i potrebama, a u svibnju je održano i dvodnevno strateško promišljanje komunikacije MMH. Temeljem te aktivnosti i dodatne potpore članova užeg tima, Vedrana Sunko je do kraja godine izradila komunikacijsku strategiju MMH, interni organizacijski dokument s čijom primjenom krećemo u 2016. kroz izradu pripadnog operativnog plana.

Naravno, razvoj novih programskih elemenata zahtijeva i nova znanja – stoga je uvođenje nove komunikacijske strategije trebalo popratiti dodatnom edukacijom užeg tima. S tom svrhom je u prosincu organiziran **jednodnevni trening** koji je provela voditeljica programa Politike za mlade, Petra Pekica (inače magistra novinarstva), temeljem [materijala](#) koji je za potrebe MMH i njezina članstva izradio iskusni komunikacijski stručnjak Milan Koštros. Na edukaciji je sudjelovalo 12 članova užeg tima MMH, a poseban naglasak je stavljen na planiranje i dobre prakse komunikacije s različitim tipovima/vrstama medija.

Komunikacija strategija je tek samo jedna od horizontalnih tema kojima smo se bavili u 2015. Jedna od njih: Izborna platforma; bit će predstavljena u sklopu sekcije koja se bavi zagovaračkim radom organizacije. Ovdje se ipak potrebno ukratko osvrnuti na preostale dvije: **razradu plana rada Baze trenera MMH (platFORMAT)** te **izradu strategije članstva**.

[PlatFORMAT](#) je i u ovoj godini nastavio pružati visoko-kvalitetne edukativne usluge različitim naručiteljima, ali i podržavati projektne aktivnosti MMH. S ciljem još snažnijeg uključivanja platFORMAT-a u programski rad MMH, na sastanku koji je održan u prosincu, okupljenim trenerima i trenericama su unaprijed predstavljeni operativni planovi MMH za 2016. te su mapirane mogućnosti njihovog konkretnog doprinosa. Osim toga, raspravljaljeno je i o specifičnim mogućnostima pokretanja aktivnosti od samih članova i članica platFORMAT-a koje bi organizacija svojom infrastrukturom mogla podržati, a dogovoren je i otvaranje trenerske baze novim članovima u 2016.

Na izradi strategije članstva su se zasada posebno angažirali predsjednik Karlo Kralj i članica Upravnog odbora Ria Bilić. Oni su zajedničkim snagama pripremili upitnik koji je tijekom studenog i prosinca 2015. distribuiran prema članstvu s ciljem vrednovanja dosadašnjih praksi uključivanja članstva u programski i zagovarački rad MMH, ali i kako bi se prikupili prijedlozi za izradu nove strategije članstva. Nastavak ove priče se može očekivati u 2016. Pritom treba naglasiti kako je strategija članstva bila jedna od tema sastanka Savjeta MMH, neformalnog savjetodavnog tijela koje okuplja bivše članove i članice upravnih odbora, radnike i istaknute suradnike. Tamo je eksplicitno naglašena potreba kako jedan od

temeljnih ciljeva strategije članstva treba biti izgradnja utemeljenih očekivanja od članstva u MMH, kao i razvoj horizontalne povezanosti među članicama. U tom smislu će proces zasigurno biti otvoren za organizacije članice te će dobrim dijelom i ovisiti o njihovom aktivnom angažmanu.

Kao što vidimo, za 2016. je planirano također puno posla na planu organizacijskog razvoja. Uz navedene planove, ističemo još i planirano donošenje internog pravilnika o radu, razvoj sustava mentoriranja na razini organizacije te početak razvoja sustava volonterskog menadžmenta. Radi se o procesima koji su odredainicirani tijekom 2015., a dinamika njihove provedbe će dobrim dijelom ovisiti o dostupnim resursima i stabilnosti organizacijskog okružja u 2016.

Prostor i dalje ostaje akutan organizacijski problem. Još uvijek djelujemo u prostoru na adresi Nazorova 22 u Zagrebu, za čije korištenje plaćamo punu komercijalnu cijenu.

ZAGOVARAČKI RAD

Ova godina nije bila puno drugačija od prethodnih, u smislu da je također bila obilježena iznimno intenzivnim zagovaračkim aktivnostima. Dobar dio njih se odvija kroz različita **radna i savjetodavna tijela** u koja MMH imenuje svoje predstavnike i predstavnice. U nastavku donosimo popis takvih tijela s pripadajućim predstavnicima/ama MMH.

- **Savjet za mlađe Vlade Republike Hrvatske** (Marko Boko, zamjenik: Boris Vujnović; od lipnja Karlo Kralj, zamjenik: Sven Janovski)
- **Nacionalno tijelo za međuresornu i međusektorsku koordinaciju za praćenje mladih u riziku od socijalne isključenosti** (Josipa Vučica)
- **Savjet za razvoj civilnog društva** (Mirela Travar, zamjenica: Monika Pažur)
- **Odbor za praćenje Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali" 2014. - 2020.** (Nikola Buković)
- **Evaluacijska upravljačka skupina za Operativni program "Učinkoviti ljudski potencijali" 2014. – 2020.** (Ria Bilić)
- **Savjet za provedbu Plana implementacije Garancije za mlađe** (Sven Janovski, zamjenik: Marin Živković)
- **Nacionalna radna skupina za strukturirani dijalog** (Anamarija Sočo i Marin Živković)
- **Stručna radna skupina za rad s mlađima** (Anamarija Sočo)
- **Nacionalni odbor za razvoj volonterstva** (Karlo Kralj)
- **Nacionalni odbor za provedbu kampanje Vijeća Europe „Pokret protiv govora mržnje na Internetu“** (Monika Pažur)

- **Savjet Partnerstva za otvorenu vlast** (Marko Boko)

Napominjemo kako je u travnju 2015., Marko Boko izabran u članstvo **Savjeta za mlađe Vijeća Europe**, no to tijelo s intenzivnjim radom počinje tek 2016. godine.

Dodatno, sudjelujemo u **nekoliko važnih tijela pokrenutih od strane saveza i platformi** čiji je Mreža član. Tako izdvajamo:

- **Upravni odbor Saveza udruga Operacija grad** (Petrica Pekica; od travnja Sven Janovski)
- **Programski savjet Pogona - Zagrebačkog centra za nezavisnu kulturu i mlađe** (Monika Pažur)
- **Stručna radna skupina Europskog foruma mladih za politike za mlađe** (Karlo Kralj)

Rad u ovim tijelima uređen je **Pravilnikom o načinu imenovanja i radu predstavnika/ica MMH u vanjskim tijelima**, koji se u potpunosti primjenjuje od travnja 2015. Procedure imenovanja se sukladno Pravilniku transparentno komuniciraju prema članstvu, odredbe o izvještavanju članstva i užeg tima od strane predstavnika u vanjskim tijelima se uglavnom u potpunosti poštuju (uz rijetka, uglavnom opravdana manja kašnjenja u dostavi izvještaja sa sjednica), a popis svih vanjskih tijela u čijem radu MMH sudjeluje transparentno je objavljen na mrežnoj stranici. Osim toga – počevši sa svibnjem – MMH članstvu distribuira mjesečni izvještaj koji sažima najvažnije zagovaračke aktivnosti tijekom tekućeg mjeseca, uz pregršt vanjskih poveznica za „one koji žele znati više“.

Prava mladih

Operativni i upravni tim ovog programa je tijekom 2015. godine pratio aktualne događaje iz područja zaštite prava mladih u području obrazovanja, zapošljavanja, socijalne zaštite i javnih usluga. Na temelju dosadašnjeg djelovanja, MMH je raznim metodama i u suradnji s raznim partnerima nastojala proširiti ideju o važnosti zaštite specifičnih prava mladih između ključnih dionika i šire zainteresirane javnosti. Tim Prava mladih sudjelovao je u raznim tijelima i inicijativama, izdavao priopćenja, sudjelovao na konferencijama i okruglim stolovima iz tema povezanih uz prava mladih te djelovao putem društvenih mreža MMH.

Obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo (Građanski odgoj i obrazovanje: GOO)

Puno je već rečeno o tome što smo radili u pogledu GOO-a ove godine, koja je u odnosu na prošle ipak predstavljala određeno smanjenje intenziteta djelovanja na ovom polju. To nipošto nije rezultat neke strateške odluke s naše strane, već posljedica realne činjenice da su uslijed promjene političkih okolnosti određeni kanali utjecaja zatvoreni. To nas je potaklo na promišljanje dosadašnje zagovaračke prakse i analizu novih mogućnosti.

Uz intenzivnije okretanje vlastitom analitičkom radu, već detaljno opisanom kroz izradu „izvještaja u sjeni“, ovdje valja naglasiti još dvije dodatne komponente tog zaokreta. Prva je povezivanje priče o uvođenju GOO-a sa **širom borbom za kvalitetno, dostupno i pravedno obrazovanje**. U tom smislu valja i tumačiti način obilježavanja ovogodišnjeg Međunarodnog dana mladih kojim smo željeli jasno osvijestiti političare i širu javnost kako nema dobrih građana bez adekvatnog ulaganja u obrazovanje. Na sličan način ćemo nastaviti djelovati u sklopu GOOD Inicijative s ciljem da se projekt **Cjelovite kurikularne reforme** prvo poboljša, a zatim što kvalitetnije provede u hrvatskom obrazovnom sustavu, što neće biti nimalo lagan zadatak.

Druga komponenta se tiče pojačanog djelovanja na terenu usmjerenog stvaranju primjera dobre prakse kroz koje možemo graditi „željenu stvarnost“ GOO-a u Hrvatskoj. U tom svjetlu treba gledati ovogodišnje napore da, kroz suradnju s jednom školom, stvorimo **primjer dobre prakse rada vijeća učenika** te da informacije o njemu diseminiramo među mladima i obrazovnim profesionalcima i stručnjacima. U sklopu Centara znanja, sličan tip aktivnosti ćemo provoditi i u 2016., kada također planiramo i zahtjevne aktivnosti provedbe GOO-a u suradnji s pojedinim jedinicama lokalne i područje samouprave, uz oslanjanje na sredstva iz Europskog socijalnog fonda.

Zapošljavanje mladih

Istupanje MMH iz Povjerenstva za izradu Smjernica aktivne politike zapošljavanja 2015. – 2017. te ostavka na mjesto predsjednika Savjeta za praćenje implementacije Garancije za mlade krajem 2014. zbog manjkavosti koje smo detaljno opisali prošlogodišnjim izvještajem, uvelike je uvjetovalo ovogodišnju dinamiku. Valja napomenuti kako su ovi potezi, iako negativno komentirani od dužnosnika Ministarstva rada i mirovinskog sustava, barem privremeno donijeli neke korisne iskorake. Tako je očitovanje socijalnih partnera (sindikata i Hrvatske udruge poslodavaca), koje je dobrom dijelom baštinilo neke naše zagovaračke pozicije, ostvarilo značajan utjecaj na sadržaj Smjernica aktivne politike, nasuprot dotadašnjoj praksi potpunog ignoriranja članova i članica Povjerenstva. MRMS se ipak pokazao potpuno nespremnim pregovarati o mogućim izmjenama **mjere stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa**, unatoč konstantnoj akumulaciji dokaza, temeljnih na analizama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, da ista mjera rezultira brojnim neželjenim ishodima, oko čega smo oštro reagirali u više navrata.

Određeni skromni pomaci su se dogodili i u radu **Savjeta za praćenje implementacije Garancije za mlade** (koji je inače nastavio raditi bez predsjednika), u prvom redu kroz relativno konstruktivnu raspravu o Izvještaju o provedbi za 2014. gdje je usvojen dobar dio naših komentara. Također je dogovorenje održavanje tematske sjednice na temu provedbe SOR-a, koja do kraja 2015. nije održana. To u prvom redu tumačimo nevoljkošću odgovornih dužnosnika za upuštanjem u argumentiranu raspravu o toj temi. Konačno, u trenutku kad se otvorila mogućnost revizije postojećeg Implementacijskog plana (nekad oko ljeta), MMH je s nizom partnera – **ACT, Udruga Igra, SOS Dječje selo Hrvatska, Rehabilitacijski centar za stres i traumu te Institut za političku ekologiju** – razvila te Savjetu uputila prijedloge mjera (prva, druga i treća) usmjerenih mladima u posebnom riziku od dugotrajne nezaposlenosti. Integracija tih mjera u Implementacijski plan u ovoj iteraciji odbačena je temeljem administrativnih obrazloženja, a dalje surađujemo s Hrvatskim zavodom za zapošljavanja na njihovoj mogućoj implementaciji kroz proračunska sredstva. Čitateljima ostavljamo da izvuku daljnje zaključke.

Relativni zastoj na domaćem planu djelomično je nadoknađen intenzivnim djelovanjem na međunarodnom. MMH je aktivno doprinijela izradi pozicijskog dokumenta Europskog foruma mladih o provedbi Garancije za mlade dvije godine nakon usvajanja Preporuke Vijeća ministara (dокумент je dostupan [OVDJE](#)). To smo radili kroz sudjelovanje Svena Janovskog u radu *ad-hoc* stručne radne skupine koju je Forum okupio upravo s tom svrhom, ali i naknadnim komentiranjem dokumenta.

Kao i u slučaju GOO-a, prepoznajemo potrebu za proširivanjem zagovaračkih alata i pristupa zapošljavanju mladih. U 2016. planiramo krenuti u smjeru intenzivnijeg komuniciranja naših stavova i kritika novinarima zainteresiranim za praćenje ovih tema snažnjim zagovaranjem integracije prakse u obrazovni proces, za što bi prostor mogla otvoriti Cjelovita kurikularna reforma, ali i značajna ESF sredstva. Također, istražujemo opcije podrške sindikalnom organiziranju mladih, naročito nezaposlenih i onih koji su izloženi posebno nesigurnim ugovornim aranžmanima.

Problem (pre)zaduženosti

Na Vladinu mjeru olakšavanja dužničkog tereta skupini najzaduženijih građana i građanki, brendiranoj kao „[Novi početak](#)“, reagirali smo [javnim priopćenjem](#) kojim smo upozorili kako se radi o problemu koji ne može biti rješavan bez rješavanja pitanja nezaposlenosti, posebice one dugotrajne. Tom prilikom se nismo koncentrirali na strukturna ograničenja ove mjere (koja uvažavamo), već smo Vladi predložili prilagodbu postojećih te razvoj ciljanih mjera politike zapošljavanja za one sudionike kojima je dug otisan, a koji se nalaze u statusu nezaposlenih. Dakako, s ciljem da se izbjegne upadanje u spiralu duga. Pismo je uz MMH potpisao niz značajnih organizacija: **CEDRA – Cluster za eko-društvene inovacije i razvoj, Hrvatska mreža protiv siromaštva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatska udruga radničkih sindikata, Matica hrvatskih sindikata, Nezavisni hrvatski sindikati i Savez samostalnih sindikata Hrvatske**. Vlada i resorna ministrica Opačić oglušili su se na ovu inicijativu. Bit će zanimljivo kroz koju godinu analizirati koliko se onih kojima je dug otisan ponovno nalaze u istoj situaciji, u prvom redu zbog dugotrajne nezaposlenosti koja kontinuirano erodira njihovu sposobnost u preuzimanju kontrole nad vlastitim financijama!

Suradnja s Hrvatskom mrežom protiv siromaštva

Potreba za povezivanjem s drugim akterima koje zanimaju socijalna pitanja je već neko vrijeme prepoznata u našoj organizaciji. Tu se u prvom redu ističe dugogodišnja strateška suradnja sa **Savezom samostalnih sindikata Hrvatske** s kojima već godinama zagovaramo poboljšanje mehanizama integracije mladih u svijet rada, ali i prava mladih radnika i radnica. Ova godina donijela je obećavajući početak suradnje s **Hrvatskom mrežom protiv siromaštva**, članicom značajne i utjecajne **Europske mreže protiv siromaštva** (u originalu: *European Anti-Poverty Network, EAPN*). Održano je više sastanaka na kojima je raspravljana mogućnost budućeg programskog i zagovaračkog povezivanja. Predstavnici MMH odazvali su se pozivu na godišnju skupštinu Hrvatske mreže protiv siromaštva, održanu u Zagrebu krajem travnja. Konačno, napominjemo kako je Nikola Buković bio jedan od govornika na [Simpoziju o Nacionalnom programu reformi](#) kojeg je početkom lipnja organizirala Mreža protiv siromaštva. Tamo je, prvenstveno iz pozicije člana Odbora za praćenje Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“, komentirao mogućnosti koje strukturni i investicijski fondovi pružaju u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Europska socijalna povelja

Jedan od važnih, no zasad nedovoljno korištenih, mehanizama u borbi za socijalna prava u Hrvatskoj predstavlja **Europska socijalna povelja**. Vlada je za ratifikaciju ovog revidiranog dokumenta Vijeća Europe otvorila javno savjetovanje u srpnju, a MMH je skupa s **ACT-om i Centrom za mirovne studije** dostavila [komentare kojim obrazlaže razloge u prilog preostalih pet članaka](#) čija ratifikacija nije predlagana. Osim proširenja spektra socijalnih prava, Revidirana socijalna povelja donosi novi važan mehanizam: osobe koje smatraju da su oštećene po osnovi njezina sadržaja mogu pokrenuti spor protiv države direktno, a ne nužno preko ovlaštenih posredničkih organizacija. To je, među ostalim, jedan od razloga zbog kojih je i našla svoje mjesto u Izbornoj platformi MMH, o čemu će biti riječi niže.

Nažalost, ovo javno savjetovanje ne samo da nije privедeno kraju, nego je krajem godine čak u potpunosti uklonjeno s popisa savjetovanja, što predstavlja presedan u dosadašnjoj praksi! MRMS je najavio nastavak procesa ratifikacije nakon formiranja nove Vlade. U međuvremenu okupljamo organizacije zainteresirane za ovu temu te se mobiliziramo za nastavak angažmana.

Koordinacija za praćenje mladih u riziku od socijalne isključenosti

Ovo nacionalno tijelo, čije je osnivanje direktna posljedica mjere Nacionalnog programa za mlade 2014. – 2017. (koja se tamo našla kao rezultat našeg zagovaranja), po prvi put se sastalo krajem listopada. Predstavnica MMH u tom tijelu je Josipa Vučica iz naše udruge članice **MoSt** iz Splita. Ideja ovog tijela je da detektira ključna područja i tipove rizika među mladima, temeljem čega bi resorno Ministarstvo socijalne politike i mladih angažiralo vanjske istraživače s ciljem analiziranja stanja na terenu. Rezultati analize će biti iskorišteni za razvoj novih kriterija klasifikacije i praćenja mladih u riziku, na način da uvažavaju nove tipove rizika koje je sa sobom donijela prolongirana ekonomска i socijalna kriza. Prvi sastanci obećavaju relativno operativno djelovanje ove radne skupine te se nadamo kako ćemo u izvještaju za 2016. moći izvjestiti i o nekim sasvim opipljivim rezultatima.

Studentski standard

Mreža se ranije bitno intenzivnije bavila pitanjima studentskog standarda, a naročito smo bili aktivni po pitanju studentskog smještaja. Posljednjih godina, druge teme su nam onemogućile kvalitetnije sudjelovanje u zagovaračkim procesima unutar ovog područja, no recentno osnaživanje operativnog tima je i to promijenilo. Tako smo se u svibnju uključili u javno savjetovanje o [Prijedlogu Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na subvencionirano stanovanje](#). U svojim komentarima smo, među ostalim, upozoravali na diskriminaciju azilanata, tražitelja azila i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, inzistirali na pravima djece civilnih žrtava rata, tražili da se korisnici minimalne socijalne naknade oslobođe plaćanja studentskog smještaja te inzistirali na snažnijoj potpori studentima koji su smještaj prisiljeni tražiti u komercijalnom aranžmanu. Neki od komentara su djelomično prihvaćeni i primljeni na znanje, kao što je vidljivo iz [izvješća o savjetovanju](#).

U prosincu smo se uključili u [javno savjetovanje o Prijedlogu Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju](#). Posebno izdvajamo vijest da je prijedlog usmjeren na poboljšanje položaja mladih iz alternativne skrbi djelomično prihvaćen u konačnoj verziji Pravilnika, dok će prijedlog o obrazovanju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom biti predmetom dodatnog razmatranja. Valja primijetiti kako kontinuiran rad vremenom mijenja stvari: prije samo nekoliko mjeseci sličan prijedlog u pogledu studentskog smještaja je nedvosmisleno odbijen! Temama vezanim uz studentski standard ćemo se nesumnjivo baviti i u 2016. godini.

Javno zdravstvo

Potaknuti privatizacijskom reformom zdravstvenog sustava koju je ministar Varga najavio u travnju 2015., unutar MMH počeli smo pratiti tu temu. Ministar je u zakonodavnu proceduru (hitnim postupkom) posao izmjene **Zakona o zdravstvenoj zaštiti** te **Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju**. Pratili smo razvoj situacije za vrijeme procesa te komunicirali s kolegama iz sindikata, prvenstveno SSSH, kako bismo se informirali o tijeku socijalnog dijaloga. U svibnju su prijedlozi oba zakona pušteni na javno savjetovanje, u kojem smo sudjelovali dajući [općenite komentare](#) na probleme u proceduri i pripremi samog savjetovanja. Osim toga, preko platforme „Ne damo naše“, u koju smo uključeni, okupili smo zajedno s **Pravom na grad i Bazom za radničku inicijativu i demokratizaciju (BRID)** malu grupu koja će se baviti dalnjim zagovaračkima aktivnostima protiv ove privatizacijske reforme. Pritisak smo izvršili i putem Savjeta za razvoj civilnog društva gdje smo upozorili na proceduralne propuste u provedbi savjetovanja. Početkom srpnja ministarstvo je odustalo od izmjena te najavljuje izradu potpuno novih zakona, čemu se zbog isteka mandata dakako nije pristupilo.

Iako zdravstvena politika nije u središtu našeg programskog rada, držimo kako je javno **zdravstvo** jedan od ključnih elemenata kvalitete života i socijalne zaštite svih građana, posebno onih slabijeg socijalno-imovinskog statusa. Kao i u slučaju ostalih javnih dobara i usluga, u nadolazećem razdoblju ćemo inzistirati na suvislim reformama unutar zdravstvenog sustava, što je teži, ali i jedini ispravan put, posebice s obzirom na moguće učinke privatizacije u tom sektoru.

Politike za mlađe

U protekloj godini, na provedbi projektnih i zagovaračkih aktivnosti unutar operativnog tima radili su prvenstveno glavni tajnik i tajnica (do svibnja Mirela Travar, a od 1.5. Nikola Buković), voditeljica programa Petra Pekica te suradnik na stručnom osposobljavanju, Nikola Bajai. U rad programa bili su, do izborne skupštine u travnju, uključeni predsjednik MMH Marko Boko te članovi UO-a Karlo Kralj i Marijana Rimanić. Nakon izbora, u rad ovog programa nastavlja biti uključen Karlo Kralj, sada na funkciji predsjednika MMH te članice Ria Bilić i Gabrijela Martić. Slijedi pregled najvažnijih zagovaračkih aktivnosti u sklopu ovog programa.

Izborna platforma

U skladu s već uhodanom praksom, ponovno smo parlamentarne izbore nastojali iskoristiti da pitanja relevantna za mlađe, ali i neka konkretna rješenja, stavimo u središte političke utakmice. Ključni instrument za to nam je bila [Izborna platforma MMH](#) koju je je izradio uži

tim MMH. Za razliku od prethodnih ciklusa, odlučili smo se da Izborna platforma poprimi oblik manjeg broja konkretnih zahtjeva koje će biti relativno jednostavno komunicirati u javnosti. Također, cilj je bio izraditi materijal oko kojeg stranke neće uspjeti izbjegći konkretno očitovanje. Već u ranu fazu izrade dokumenta uključene su članice Mreže mladih Hrvatske, čiji su predstavnici na sastanku održanom 2. i 3. srpnja u Zagrebu, zajedno s užim timom MMH, definirali popis zahtjeva i raspravljali o njihovu sadržaju. Dokument je na koncu sveden na **5 zahtjeva**, koji se tiču:

- osnivanja Ureda za mlade Vlade Republike Hrvatske;
- sustavnog i kvalitetnog uvođenja građanskog odgoja i obrazovanja u odgojno-obrazovni sustav;
- razvoja učenja za radno mjesto u sklopu sustava obrazovanja;
- uvođenja naknade u periodu traženja posla za mlade bez prethodnog radnog iskustva;
- ratificiranja revidirane Europske socijalne povelje.

U drugoj polovici rujna održane su dodatne konzultacije s kompletним članstvom MMH putem organizacijske liste, a dokument koji je u međuvremenu dobio prepoznatljiv naziv: „Slika, ton...a program?“ je predstavljen na [konferenciji za medije](#) održanoj 7.10. u prostorijama Zagrebačkog centra za nezavisnu kulturu i mlade – POGON. Osim predsjednika MMH Karla Kralja, osvrt na izborne zahtjeve MMH dali su i Darko Šeperić iz **Saveza samostalnih sindikata Hrvatske** te Mario Bajkuša iz **GOOD inicijative**.

U periodu do sučeljavanja intenzivno su se provodila dva tipa aktivnosti. Prvo, odradili smo ukupno 5 sastanka s predstvincima zainteresiranih stranaka, a s još nizom njih razmijenili razmišljanja o sadržaju izbornih zahtjeva - što telefonski, što putem elektroničke pošte. Drugo, provodili smo intenzivnu kampanju, koja je obuhvaćala i izradu vizualnog identiteta kampanje, proizvodnju različitog audio-vizualnog sadržaja za potrebe komunikacije na web stranici MMH i društvenim mrežama (Facebook, Twitter), kao i komunikaciju s medijima.

U samu izradu različitog sadržaja uključile su se i članice MMH: u suradnji s udrugom **Blank_filmski inkubator** izrađen je [promo video](#) koji su prenijele i neke televizijske kuće, a u suradnji s udrugom **Radio Student**, na istoimenoj radijskoj postaji emitirano je 5 tematskih emisija, od kojih je svaka bila posvećena jednom zahtjevu MMH. O izbornim zahtjevima (posebno o uvođenju naknade u periodu traženja posla za mlade bez prethodnog radnog iskustva) izvjestio je niz medija: Hrvatska radiotelevizija, Televizija N1, Nacional, Glas Slavonije, Nova TV, portal Direktno i Zagrebancija te već broj radijskih postaja.

[Sučeljavanje predstavnika političkih stranka](#) održano je 30.10. u prostorijama Hotela International. Raspravu je moderirao novinar Hrvoje Krešić. Sučeljavanju su se odazvali predstavnici sljedećih stranaka: **MOST (Ante Lučić), SDP (Maja Sporiš), HSS (Željko Jurković), HNS (Goran Beus Rihemberg), Hrvatska zora (Nikola Kovač), ORaH (Ivan Buljan), ZA GRAD (Iva Kvakić) i PAMETNO (Ivica Puljak)**. Sučeljavanje je uživo pratilo 75 sudionika koji su se u raspravu uključivali pitanjima i komentarima, a reakcije i komentari su se u stvarnom vremenu objavljivali na *Tweet-wallu*.

MMH je i nakon izbora nastavila s medijskim aktivnostima usmjerenima promociji izbornih zahtjeva u javnosti, a svakako ćemo ih koristiti i kao podlogu za zagovaranje prema vlastima, ali i prema oporbi.

Sustav financiranja udruga mladih i za mlade

Nastavili smo rad na praćenju razvoja politika financiranja udruga mladih i za mlade u RH. PZM tim je posebnu pažnju posvetio **analiziranju prioriteta i propozicija natječaja objavljenog u sklopu Poziva za prijavu programa i projekata usmjerenih mladima za finansijsku podršku iz raspoloživih sredstava dijela prihoda od igara na sreću i Državnog proračuna za 2015. godinu**. U više etapa i u različitim fazama provedbe natječaja smo konzultirali članstvo o problemima s kojima se organizacije susreću prilikom prijave projekata i programa. Temeljem tako prikupljenih informacija te analize članova

programskog tima, izradili smo sveobuhvatan prikaz problematike i negativnih trendova koji su obilježili provedbu natječaja u 2015. Prikaz je na temelju intervencije predsjednika MMH Karla Kralja, koji je ujedno i predsjedavajući Savjeta za mlade Vlade Republike Hrvatske, raspravljen na sjednici Savjeta održanoj 23.10.2015.. Savjet je donio preporuku kako je naredni natječaj za 2016. godinu, prije njegovog raspisivanja, potrebno konzultirati ne tek s članovima Savjeta za mlade Vlade RH, već i sa svom zainteresiranom javnošću kroz **javno savjetovanje**.

MMH je u ovoj godini nastavila i aktivno zagovaranje za kvalitetniju provedbu budućeg financiranja u sklopu Europskog socijalnog fonda, unutar kojeg će se kroz Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ financirati promocija i daljnji razvoj rada s mladima od strane udruga mladih i za mlade u Hrvatskoj. Na istoj sjednici donesen je zaključak kako je i ovaj natječaj prije samog raspisivanja potrebno konzultirati kroz javno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću te kako će traženi postupak savjetovanja biti proveden.

Rad na politikama za mlade u sklopu Europskog foruma mladih

Na interni poziv (raspisan u svibnju 2015.) za članove i članice **Stručne radne skupine Europskog foruma mladih za politike za mlade** prijavili smo našeg predsjednika, Karla Kralja, koji je na koncu izabran za tu dužnost. Važno je napomenuti kako je osnivanje ove radne skupine isto tako direktna posljedica našeg djelovanja prema Europskom forumu mladih, koje je dovelo do toga da na Općoj skupštini održanoj u studenom 2014. (Cluj, Rumunjska) politike za mlade postanu jedan od **prioriteta Radnog plana 2015. – 2016.** Ovakav razvoj događaja je došao „kao naručen“ po odobravanju ranije opisanog projekta „Bolje strategije za mlade“. Naime, kroz suradnju s odgovornim osobljem Foruma, uspjeli smo postići da se Stručna radna skupina, koja ima zadatak izraditi Pozicijski dokument o politici za mlade, uvelike oslanja na aktivnosti tog projekta. Vjerujemo kako će sve to doprinijeti tome da Stručna radna skupina izradi kvalitetan Pozicijski dokument, koji bi po

usvajanju na Vijeću članica u travnju 2016. mogao služiti kao dobra osnova (i) za nacionalno zagovaranje.

Europski forum mladih je u također izradio [Izvještaj u sjeni o provedbi politike za mlade u Europi](#) u čiju smo se izradu uključili kroz ispunjavanje prilično ekstenzivnog upitnika u svibnju 2015.

Finansijsko i administrativno opterećenje organizacija civilnog društva

Kraj 2015. obilježilo je i vrlo zahtjevno te intenzivno zagovaranje vezano uz donošenje mnogostruko problematičnog **Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova**. Oko izrade komentara smo se koordinirali s većim brojem članskih organizacija koje se bave ovim temama, poput Multimedijalnog instituta, Zelene akcije, CMS-a te drugim partnerskim organizacijama, poput GONG-a. Među ostalim, uključili smo se i u [javno savjetovanje](#) te djelovali na sjednici Savjeta za razvoj civilnog društva, održanoj u rujnu. Pravilnik je krajem godine usvojen, uz odgodu pune primjene te ublažavanje nekih od posebno dubioznih odredbi, poput obveze održavanja skupštine udruga za svaku prenamjenu godišnjeg financijskog plana. Ipak, trend rasta administrativnog opterećivanja poslovanja udruga postaje vrlo zabrinjavajući te prepoznajemo potrebu za širokom, odlučnom i koordiniranom akcijom na planu njegova suzbijanja. Ta pitanja će svakako kotirati visoko na ljestvici prioriteta programa Politike za mlade u nadolazećem razdoblju.

Kreativni fond mladih UZGON

Krajem 2015. smo se odazvali pozivu **Regionalne zaklade za lokalni razvoj ZAMAH** da se uključimo u proces osnivanja [novog instrumenta](#) podrške aktivnoj participaciji mladih na lokalnoj razini. Radi se o instrumentu koji će se jednim dijelom oslanjati na sredstva iz programa „Demokratizacija 2.0.“ Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, ali i filantropiju; točnije, donacije fizičkih i pravnih osoba. Fond će djelovati na području tri županije: Grada Zagreba, Bjelovarsko-bilogorske i Koprivničko-križevačke, a MMH će sudjelovati u radu savjetodavnog tijela na području Grada Zagreba. Naša predstavnica тамо bit će Petra Pekica, voditeljica programa Politike za mlade. S obzirom da u razvoju zakladništva prepoznajemo značajan potencijal i za održivost sektora mladih, u ovoj suradnji prepoznajemo priliku za stjecanje znanja koja nam mogu biti dragocjena u budućem zagovaračkom radu.

Odbor za praćenje OPULJP

Nikola Buković je u ožujku 2015. izabran za člana [Odbora za praćenje](#) ranije spominjanog Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ kao predstavnik udruga mladih. Odbor je u 2015. imao tri sjednice, a predstavnik MMH sudjelovao je na svakoj od njih. Od važnijih pitanja o kojima se dosada raspravljalo na Odboru izdvajamo: usvajanje **Kriterija dodjele** koji predstavljaju osnovu ocjenjivanja projektnih aplikacija na razini Operativnog programa, **izvješće o provedbi** za 2015., kao i problem restriktivnog tumačenja **prihvatljivosti direktnih troškova** od strane provedbenih tijela, što je prijetilo nemogućnošću priznavanja nekih važnih troškova, poput plaća osoblja zaduženog za upravljanje projektom. Bili smo vrlo aktivni i glasni u svakoj od tih rasprava, a o ishodima sjednica izvještavane su članice MMH, ali i Savjet za razvoj civilnog društva koji je izabrao članove i članice Odbora iz redova udruga.

Rad s mladima

Program *Rad s mladima* bio je u 2015. snažno usmjeren na sudjelovanje u procesima koji se tiču profesionalizacije rada s mladima. Kroz zagovaračko djelovanje unutar Radne skupine za rad s mladima pri Ministarstvu socijalne politike i mladih radili smo na stvaranju preduvjeta za izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacija osoba koje rade s mladima. Također smo u nekoliko navrata okupili predstavnike članstva kako bismo otvorili dijalog o ključnim zagovaračkim pitanjima u području rada s mladima. Uz to, program je nastavio svoj angažman u području volontерstva kroz rad u Nacionalnom odboru za razvoj volontерstva. Izravni rad s mladima bitna je komponenta ovog programa koja se prvenstveno manifestira kroz organizaciju raznih obrazovnih aktivnosti za mlade i udruge mladih i za mlade te kroz rad PlatFORMAT-a. Tako smo ove godine proveli nekoliko treninga i radionica u području rada s mladima i s volonterima, uz Studije o mladima za mlade koji su i dalje glavni obrazovni program MMH.

Radna skupina za rad s mladima

Kao rezultat intenzivnih zagovaračkih procesa, vezano uz neuspješni pokušaj donošenja Zakona o mladima (čime smo se posebno intenzivno bavili 2014.), Ministarstvo socijalne politike i mladih osnovalo je u ožujku stručnu radnu skupinu o radu s mladima koja obuhvaća predstavnike udruga koje se bave radom s mladima, relevantnih državnih institucija (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava) te istraživačke zajednice. Naša predstavnica u Radnoj skupini je Anamarija Sočo, voditeljica programa Rad s mladima. Cilj radne skupine je definirati rad s mladima te razviti preporuke za njegovu profesionalizaciju. Inzistirali smo kako to nije moguće napraviti bez istraživačke podloge, stoga smo uspjeli postići da se kao glavni ishod rada skupine definira priprema projektnog prijedloga koji će se financirati sredstvima Europskog socijalnog fonda,

a koji ima za cilj stvoriti preduvjete za izradu **standarda zanimanja i standarda kvalifikacija za osobe koje rade s mladima**. Aktivnosti ove Radne skupine su jedna od stalnih točaka na sjednici Savjeta za mlade, a priprema projektnog prijedloga krajem 2015. ulazi u završnu fazu. Držimo fige da istraživanje uskoro krene, s obzirom da predstavlja prvi i nužan korak u razvoju zanimanja radnika/radnice s mladima!

Europska konvencija o radu s mladima

MMH, točnije voditeljica programa Rad s mladima Anamarija Sočo, je sudjelovala na **Drugoj europskoj konvenciji o radu s mladima koja se održala u Briselu**, od 27. do 30. travnja, u okviru belgijskog predsjedavanja Vijećem ministara Vijeća Europe.

Konvencija je okupila preko 400 sudionika iz različitih sektora - donositelje odluka, istraživače i praktičare koji su ponudili svoja iskustva i uvide kako bi:

- identificirali razvoj praksi i politika rada s mladima od 2010. godine,
- razgovarali o izazovima s kojima se susreće rad s mladima na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini,
- pronašli zajedničke točke u raznolikosti praksi i politika s ciljem poticanja prepoznavanja i priznavanja rada s mladima.

Tijekom 4 dana programa održano je gotovo stotinu različitih aktivnosti, od plenarnih diskusija do posjeta organizacijama na terenu, a svi doprinosi sudionika prikupljeni su te su poslužili kao temelj za završnu Deklaraciju. Cilj Deklaracije je:

- doprinijeti oblikovanju strategije za razvoj rada s mladima u Europi,
- potaknuti institucionalne procese koji bi vodili dogovoru o vrijednosti i važnosti rada s mladima na razini Vijeća Europe i Europske unije,

- poslati glasnu poruku donositeljima odluka i praktičarima da nastave razvijati i inovirati rad s mladima u Europi. Posljednjeg dana Konvencije predstavljena je Deklaracija koja sadrži niz preporuka usmjerenih Europskoj uniji i njezinim članicama, Vijeću Europe, Ujedinjenim narodima i drugim institucijama koje se bave mladima. Deklaracija podcrtava da rad s mladima nije luksuz nego da se radi o ključnoj sastavnici socijalne Europe, a mi ju svakako planiramo koristiti u našem dalnjem radu – pozivamo sve one koji vjeruju da je rad s mladima vrijedna stvar da naprave isto!

Međunarodna suradnja

Mreža je nastavila djelovati i na međunarodnom planu, a posebno smo angažirani bili u prvoj polovici 2015. Donosimo pregled međunarodnog djelovanja u prethodnoj godini, izuzimajući aktivnosti koje su pokrivene u ranijim sekcijama izvještaja.

Konferencija „Kdo jamči za mlade?“ i bilateralni sastanci sa slovenskim partnerima

Slovenski sindikat mladih **Mladi Plus** je 19. i 20. veljače organizirao dvodnevnu konferenciju o Garanciji za mlade, zadrugarstvu, socijalnom poduzetništvu i zelenoj ekonomiji. Na konferenciji su sudjelovala tri predstavnika Mreže: Marko Boko, Tomislav Kevo i Marin Živković. Marin Živković je održao prezentaciju o iskustvima s Garancijom za mlade u Hrvatskoj te predstavio publikaciju "**Europski horizonti - dobre prakse uključivanja mladih iz alternativne skrbi na tržište rada**". Na konferenciji su se otvorile brojne rasprave vezane uz problematiku zapošljavanja mladih u regiji i u Europi; poput provedbe mjera iz Garancije za mlade u Sloveniji, Hrvatskoj i ostatku Europe, sve većeg problema prekarnog rada s kojim se mladi susreću, osnivanja zadruga i drugih oblika socijalnog poduzetništva. Sudionici/e su se u raspravama dotaknuli i potencijala zelene ekonomije za otvaranje novih radnih mjesta. Nakon konferencije predstavnici Mreže i predstavnici Sindikata Mladi Plus su održali sastanak na kojem su raspravljali o poteškoćama pri osnivanju sindikata mladih, ali i o mogućnostima koje takvo organiziranje nudi.

Sljedećeg dana, predstavnici Mreže su odradili partnerski posjet uredu **Mladinskog sveta Slovenije**, organizacije s kojom nas veže dugogodišnje strateško partnerstvo. Na sastanku su razmatrane mogućnosti buduće suradnje unutar Europskog foruma mladih, ali i na razmjeni hrvatskih i slovenskih iskustava na raznim područjima.

Vijeće članica Europskog foruma mladih

Od 16. do 19. travnja u Briselu je održano Vijeće članica Europskog foruma mladih na kojem su sudjelovali Mirela Travar, glavna tajnica te Marko Boko, predsjednik, koji je ujedno bio i kandidat MMH na izborima za članove Savjeta za mlade Vijeća Europe. Marko je na koncu izabran u Savjet kao kandidat s najvećim brojem glasova, što predstavlja iznimno priznanje dosadašnjem radu MMH na međunarodnoj razini.

Na ovom Vijeću članica također su, uz uobičajene izvještajne točke i odlučivanje o primanju novih članica, usvojene dvije značajne rezolucije. Prva, pod nazivom "**Time to act: more quality employment**"; predstavlja kontinuitet opredjeljenja članstva Europskog foruma mladih zagovaranju pravednog, dostojanstvenog i emancipirajućeg pristupa pitanju rada na međunarodnoj i nacionalnoj razini, s posebnim naglaskom na izazove s kojima se suočavaju mladi. Druga rezolucija, pod nazivom "**Inclusive societies at stake**", predstavlja odgovor naše međunarodne platforme na terorističke napade koji su se ranije dogodili u Danskoj i Francuskoj.

Forum nevladinih organizacija u Rigi

Glavna tajnica Mirela Travar sudjelovala je na Forumu nevladinih organizacija u Rigi od 1. do 4. ožujka, organiziranom u sklopu latvijskog predsjedavanja Europskom unijom. Forum su u suradnji organizirali **Zaklada za društvenu integraciju** te **Europski pokret Latvija**.

Forum je predstavljaо prostor intenzivne razmjene između predstavnika nevladinih organizacija iz različitih članica Europske unije, pri čemu je fokus bio na aktivnom sudjelovanju građana u društveno-političkim procesima na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Najvažniji produkt tog procesa je [svojevrsni putokaz](#) (na engleskom jeziku: "Roadmap") uključivanja građana u odlučivanje o javnim politikama u djelokrugu Europske unije, na temelju Ugovora o Europskoj uniji.

Vijeće članica Europskog foruma mladih (2)

Na drugom ovogodišnjem Vijeću članica Europskog foruma mladih (nadale: COMEM), održanom od 27. i 28. studenog u Madridu sudjelovao je predsjednik MMH Karlo Kralj. Najvažniji element našeg sudjelovanja ticao se organizacije **tematskog kutka** (na engleskom jeziku: "thematic square") u sklopu kojeg su predstavljeni preliminarni rezultati istraživanja nastalog u sklopu projekta **Bolje strategije za mlade**, o kojem je bilo riječi u ranijim sekcijama ovog izvještaja.

Uz uspješno održen tematski kutak, Karlo je kao delegat sudjelovao u zahtjevnom procesu rasprave i glasovanja o 6 rezolucija koje su bile na dnevnom redu ovogodišnjeg COMEM-a. Rezolucije su se ticale sljedećih tema:

- Vještine za inkluzivna i povezana društva;
- Klimatske promjene;

- Financiranje organizacija mladih iz EU izvora;
- Studenti i učenici u riziku;
- Zaštita i integracija mladih izbjeglica;
- Transatlanski sporazum o trgovini i investicijama (TTIP).

U sklopu ovog Vijeća članica glasovalo se o 250 amandmana predloženih na 6 dokumenata. Na koncu je usvojeno prvih pet, dok je u pogledu TTIP-a prihvaćen prijedlog Upravnog odbora da se rasprava odgodi za nadolazeću Opću skupštinu. Tijekom trajanja sjednice Vijeća, na dnevni red je uvrštena rasprava o rezoluciji o terorističkim napadima u Parizu koja je također usvojena. [Ovdje](#) je dostupan pregled svih usvojenih dokumenta.

Ostale zagovaračke aktivnosti

Inicijativa „Za Referendum“

U svibnju, Upravni odbor Mreže mladih Hrvatske donio je odluku o uključivanju u inicijativu „[Za Referendum](#)“ u suradnji s 15 sindikata i još 6 organizacija civilnog društva. Cilj je bio u periodu od 30. svibnja do 13. lipnja prikupiti dovoljan broj potpisa kako bi se:

a) spriječila zabrana prikupljanja potpisa za referendumskе inicijative na javnim mjestima prikladnim za javno okupljanje;

b) prag za raspisivanje referenduma spustio na 200.000 potpisa registriranih birača u Republici Hrvatskoj.

Sudjelovali smo u radu Organizacijskog odbora Inicijative te aktivno prikupljali potpise. Po završetku procesa se ustvrdilo da inicijativa nije prikupila dovoljno potpisa, no akciju možemo smatrati barem djelomično uspješnom uzmemu li u obzir da je jedan od glavnih ciljeva – sprječavanje zabrane prikupljanja potpisa na javnim mjestima – ostvaren.

Dan borbe protiv fašizma i antisemitizma

Ove godine smo u suradnji s našom članicom – Centrom za mirovne studije – [obilježili 9. studenog, Međunarodni dan borbe protiv fašizma i antisemitizma](#), kojim se prisjećamo godišnjice Kristalne noći. Upravo na dan izborne šutnje, iskoristili smo priliku da se prisjetimo važnosti antifašizma koji se u MMH ne samo misli, nego i živi!

